

CUPRINS

ARGUMENTUM.....	5
------------------------	----------

A

Acces la apă	35
Acces la informația de mediu	36
Accident ecologic	37
Accident major	37
Accident nuclear.....	38
Achiziții publice verzi	38
Acidifiere	40
Acidifierea oceanelor	40
Aclimatizare	41
Acordul de la Paris	41
Acord de mediu	42
Acord de mediu internațional	42
Acord petrolier	43
Acordurile ecologice.....	43
Activism de mediu.....	44
Activitate economică durabilă	44
Activitate minieră	45
Activitate nucleară	45
Activitate profesională	46
Acumulare nepermanentă	46
Acvifer.....	46
Adaptare la schimbările climatice.....	47
Adaptare la schimbările climatice bazată pe ecosisteme	48
Administrarea generală a mediului	48
Administrarea minieră.....	48
Administrarea pădurilor.....	49
Administrarea solului	49
Administrația Fondului pentru Mediu - AFM.....	49
Aer înconjurător	50
A face disponibil pe piață	50
Agenda 21	50
Agenda 2030.....	51
Agent mutagen.....	52

Agenția Europeană de Mediu	52
Agenția Europeană pentru Produse Chimice	53
Agenția Internațională pentru Energie Atomică.....	53
Agenția Națională pentru Protecția Mediului - ANPM	53
Aglomeratie	54
Agregatele minerale	54
Agricultura ecologică	54
Ajutor de minimis	55
Albia majoră	55
Albia minoră	55
Ambalajele ecologice.....	56
Ambalarea sustenabilă.....	56
Ameliorarea calității mediului.....	56
Amenajamentul silvic	56
Amenajarea pădurilor	58
Amenințarea iminentă de producere a unei daune.....	59
Amplasament.....	59
Amprenta de carbon.....	60
Amprenta ecologică.....	60
Analiza cost-beneficiu	61
Anxietate climatică.....	62
Apa potabilă	62
Apa de zăcământ	63
Ape costiere.....	63
Ape de suprafață	63
Ape interioare	64
Ape naționale navigabile.....	64
Ape subterane	64
Ape uzate	65
Ape uzate epurate.....	65
Aprobarea de dezvoltare.....	65
Arbitrajul	66
Arhitectura ecologică.....	66
Aria de protecție specială avifaunistică	67
Aria naturală protejată.....	67
Aria specială de conservare	67
Arme biologice	68
Arme chimice	68
Arme nucleare.....	68
Asigurarea pentru daune ecologice.....	69
Asigurarea pentru răspunderea civilă de mediu	69

Asistență comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene.....	69
Asociație profesională în domeniul protecției mediului	70
Aspect de mediu	70
Atelierul IPBES privind biodiversitatea și pandemiile	70
Atenuarea schimbărilor climatice	71
Atlasul European al Mărilor	72
Auditul de deșeuri	72
Auditul ecologic.....	72
Autoritate competentă	72
Autoritate de management.....	73
Autoritate publică.....	73
Autorizația de mediu.....	74
Autorizația integrată de mediu	75
Aviz de mediu	75
Aviz Natura 2000.....	75
Avizul și autorizația de gospodărire a apelor	76
Azbestul	77

B

Baza de date comună privind zonele desemnate	78
Bazin hidrografic.....	78
Bazin montan.....	79
Bilanțul de mediu nivel 0	79
Bilanțul de mediu nivel I.....	79
Bilanțul de mediu nivel II	80
Binefacerile pădurii asupra mediului	80
Bioacumularea	80
Biocapacitatea.....	81
Biocarburanți	81
Biocenoza	82
Biocombustibil de origine alimentară.....	83
Biodegradarea	83
Bio-deșeurile.....	83
Biodisponibilitatea.....	84
Biodiversitatea.....	84
Bioenergia cu captare și stocare a carbonului.....	85
Bioetica.....	86
Bioinformatica	86
Bioingineria.....	86

Bioingineria medicală.....	87
Biolichidele.....	87
Biomasă.....	88
Biosechestrarea carbonului	88
Biosfera	88
Biotehnologie	89
Bioterorismul	89
Biotopul.....	90
Bhopal - Catastrofa de la Bhopal	90
Braconajul	91
Broker	92
Bugetul de carbon	92
Bun al patrimoniului natural.....	93
Bunăstarea umană	93
Bunurile și serviciile ecosistemice	93

C

Cadastrul	95
Cadastrul apelor.....	95
Cadastrul extractiv.....	96
Cadastrul fondului forestier.....	96
Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre în perioada 2015-2030	97
Cadrul pentru colectarea datelor în sectorul pescuitului.....	97
Calitatea mediului.....	97
Cancerigen	98
Capacitatea de adaptare la schimbările climatice.....	98
Capitalele verzi	98
Capitalul natural.....	99
Carta drepturilor fundamentale a UE	99
Carta verde a politicii integrate a produselor	100
Cartarea zgomotului.....	100
Cartea minieră.....	101
Cartea petrolieră	101
Cartea Verde privind protecția pădurilor și informarea în domeniul forestier în UE, și pregătirea pădurilor pentru schimbările climatice.....	101
Casa ecologică	102
Cea mai bună opțiune de mediu practicabilă	102
Cele mai bune tehnici disponibile	103
Cercetarea ecologică	103

Certificarea ecologică.....	103
Certificarea FairTrade	104
Certificarea pădurilor	104
Certificatul de calitate a solului	104
Certificatul de emisii de gaze de efect de seră	105
Certificatul de inspecție electronic	106
Certificatul de urbanism.....	106
Certificatul energetic.....	106
Ciclul geomorfic.....	107
Circulația materialelor lemnoase	107
CITES - Convenția privind Comerțul Internațional cu specii amenințate a faunei și florei sălbatice.....	107
Clădirea verde	108
CleanSeaNet	108
Climatologia	109
Codul Internațional de Management al Cianurii.....	109
Co-evoluția.....	109
Colectarea deșeurilor.....	110
Colectarea separată a deșeurilor	110
Comanagementul.....	110
Comerciant.....	111
Comerțul echitabil.....	111
Compensare ecologică.....	111
Compensații pentru pădurile virgine.....	111
Compostarea.....	112
Comunitatea de energie a cetățenilor.....	113
Concesiunea.....	113
Concesiunea minieră.....	113
Concesiunea petrolieră	113
Conectivitatea habitatelor	114
Consecințele încălzirii globale	114
Conservarea biodiversității ecosistemelor forestiere.....	114
Conservarea „ex situ”	115
Conservarea „in situ”	115
Conservarea habitatelor	115
Consiliul de Mediu.....	116
Constrângerea juridică de mediu	116
Consultarea publicului în materie de mediu	117
Consumerismul.....	117
Consumerismul ecologic	118
Conștiința ecologică.....	118

Contabilitatea ecologică.....	118
Contaminant	119
Contaminare	119
Continuitatea pădurii.....	119
Contractul de achiziție publică verde	120
Contravențiile ecologice	120
Control de fond	121
Controlul emisiilor	121
Convenția Carpatică	121
Convenție privind mările regionale.....	122
Convergența Antarctică	122
Cooperarea internațională pentru protecția mediului	122
Coordonare metodologică	123
COPERNICUS.....	123
Coridorul ecologic	123
Corp de apă artificial	124
Corp de apă puternic modificat.....	124
Creditul de carbon.....	124
Creșterea albastră.....	125
Criminalitatea ecologică.....	125
Crucea Verde Internațională	125
Cultura ecologică	126
Curba lui Kuznet.....	126
Curentul Circumpolar Antarctic.....	126

D

Dauna	127
Dauna ecologică.....	127
Daune aduse apelor	128
Daune aduse solului	128
Daune asupra proprietății imobiliare.....	128
Daune cauzate speciilor și habitatelor naturale protejate	129
Debit ecologic	129
Debit de servitute	130
Decarbonizarea.....	130
Decolmatare	130
Defrișare	131
Denominarea „eco”	131
Depozit de deșeuri	131
Depozitare.....	132
Deprecierea stratului de ozon.....	132

Derivație hidrotehnică	132
Desemnarea victimei ecologice	132
Design ecologic	133
Deșertificare.....	133
Deșeuri.....	133
Deșeuri care fac obiectul Planului Național de Gestionare a Deșeurilor	134
Deșeuri inerte.....	134
Deșeuri medicale	134
Deșeuri municipale în amestec.....	135
Deșeuri periculoase	135
Deteriorarea mediului.....	136
Deținător de deșeuri.....	137
Dezastru natural.....	137
Dezinformarea ecologică.....	137
Dezoxigenare oceanică.....	138
Dezvoltare durabilă	138
Dezvoltare durabilă a pădurilor.....	139
Dezvoltare durabilă și incluzivă a zonei montane	139
Dezvoltare durabilă turistică.....	139
Diligența necesară în exploatarea forestieră	140
Directiva-cadru privind apa.....	140
Directiva - cadru „Strategia pentru mediul marin”	140
Directiva Habitatare	141
Directiva Inundații	141
Directiva Păsări.....	142
Directiva privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului.....	142
Direcția Generală de Mediu.....	143
Diversitate biologică.....	143
Dreptul administrativ	144
Dreptul de a vâna.....	144
Dreptul internațional al mediului	145
Dreptul la oraș	145
Dreptul mediului.....	146
Dreptul omului la un mediu sănătos și echilibrat	146
Dreptul rural.....	147
Dreptul silvic.....	147
Dreptul urbanismului	148
Drepturile generațiilor viitoare	149

Drum forestier	149
E	
Echilibrul ecologic	150
Echilibrul ecologic forestier	150
Echipamente de pescuit.....	151
Echipamente electrice și electronice	151
Eco-apărare	152
Ecocentric.....	152
Ecocondiționalitatea	152
Ecodesign-ul.....	153
Ecoductele.....	153
Eco-economia.....	153
Eco-educația.....	153
Ecoeficiența	154
Ecofeminismul	154
Ecoinovarea.....	154
Ecolabel.....	155
Ecologismul	155
Ecologistul	155
Economia albastră.....	155
Economia circulară	156
Economia „cowboy”	157
Economia ecologică	157
Economia ecosistemelor și a biodiversității.....	158
Economia mediului	158
Economia „navă spațială”	159
Economia verde	159
Eco-schemele.....	159
Ecosfera	160
Ecosistemul	160
Ecosistemul agricol.....	161
Ecosistemul forestier	161
Ecosistemul marin.....	161
Ecosistemul rural.....	161
Ecosistemul terestru	162
Ecoturism.....	162
Educația și formarea ecologică.....	163
Efectele asupra mediului.....	163
Efectele încălzirii globale	163
Efectul de seră.....	164
Eficiența energetică	164

Eliminarea deșeurilor	165
Energie.....	165
Emisie	166
Enclavele forestiere	166
Energia albastră	166
Energia alternativă.....	167
Energia eoliană offshore.....	167
Energia regenerabilă	167
Eroziunea genetică.....	168
Eroziunea solului	169
Etapa de analiză a calității raportului privind impactul asupra mediului a proiectelor publice și private care pot avea efecte semnificative	169
Etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului privind impactul asupra mediului a proiectelor publice și private care pot avea efecte semnificative.....	169
Etapa de încadrare a proiectelor publice și private care pot avea efecte semnificative asupra mediului	170
Eticheta ecologică	170
Etichetarea ecologică	170
Etichetele energetice.....	170
European Environmental Citizens Organisation for Standardization - ECOS.....	171
Evaluarea ciclului de viață.....	171
Evaluarea daunelor ecologice	171
Evaluarea ecosistemelor	172
Evaluarea Ecosistemului Mileniului.....	172
Evaluarea impactului asupra corpurilor de apă	172
Evaluarea impactului asupra mediului	173
Evaluarea impactului asupra mediului a proiectelor în context european.....	174
Evaluarea riscurilor pentru situri	174
Evaluarea strategică de mediu	174
Eveniment catastrofal.....	175
Exemplar	175
Expertiza ecologică	175
Exploatarea forestieră	176
Exploatarea forestieră ilegală	176
Expunere profesională	176
Extincția culturală	176

Extincția unei specii.....	177
----------------------------	-----

F

Facilitatea Globală de Informare în Materie de Biodiversitate	178
Facilitatea Globală pentru Mediu	178
Factorul ecologic	178
Fairtrade Labelling Organisations International	179
Fapte ilicite de mediu.....	179
Federația Internațională a Mișcărilor de Agricultură Organică.....	179
Fertilitatea solului	180
Foaia de parcurs privind eficiența resurselor	180
Fondul cinegetic	180
Fondul de coeziune	181
Fondul de conservare și regenerare a pădurilor	181
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală	183
Fondul European de Dezvoltare Regională.....	183
Fondul European de Garantare Agricolă.....	184
Fondul European de Solidaritate.....	184
Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime	185
Fondul forestier național	185
Fondul geologic național	186
Fondul Global pentru Mediu	186
Fondul național de date de gospodărire a apelor	186
Fondul național de resurse/ rezerve	186
Fondul pentru o tranziție justă.....	187
Fondul social pentru climă	187
Forest MAP	187
Forest Stewardship Council - FSC	188
Forumul pentru energie oceanică	188
Funcțiile ecosistemice	188
Funcțiile pădurii	189
Furtuna geomagnetică.....	189

G

Garanție financiară/securitate financiară	190
Garda forestieră.....	190
Garda Națională de Mediu	191
Gazele cu efect de seră.....	191
Gaura în stratul de ozon	192
Geoparc	192
Gestionarea sau managementul deșeurilor	192
Gestionarea durabilă a pădurilor	193

Gestionarea riscului.....	194
Gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate.....	194
Global Climate Coalition - GCC.....	194
Globalizarea	195
Gospodărirea apelor.....	195
Gospodărirea calitativă a apelor	195
Gospodărirea cantitativă a apelor	195
Gospodărirea solului	196
Grădina botanică.....	196
Green New Deal - GND.....	196
GREENPEACE	197
GREEN SEAL.....	197
Grupul interguvernamental de experți în evoluția climei.....	197
Guvernanța Uniunii Energetice.....	198
Guvernarea Internațională a Oceanelor	198

H

Habitat natural	200
Habitat natural de importanță comunitară.....	200
Habitat natural prioritar	200
Habitatul de rezervă.....	201
Habitatul unei specii.....	201
Harta strategică de zgomot	201
Hazard	202
Hazardul climatic.....	202
Hazardul industrial	203
Hazardul natural	203
Hazardul nuclear.....	203
Hazardul tehnologic	203
Holistic.....	204

I

Ierarhia deșeurilor	205
Impact asupra corpului de apă	205
Impact ireversibil asupra mediului	206
Impact negativ asupra mediului	206
Impact pozitiv asupra mediului	206
Impact reversibil asupra mediului.....	206
Impactul schimbărilor climatice	206
Impactul transfrontier.....	207

Incident de mediu.....	207
Impactul uman asupra vieții marine.....	208
Indicatorii de mediu.....	208
Indicatorii ecologici.....	209
Indicele de ariditate.....	209
Indicele de căldură.....	210
Indicele de integritate biologică.....	210
Indicele internațional al suferinței umane.....	210
Informație de gospodărire a apelor.....	211
Informație de interes public.....	211
Informație despre mediu.....	211
Informație deținută de către o autoritate publică.....	212
Informație deținută pentru o autoritate publică.....	212
Infracțiunea ecologică.....	212
Infrastructura ecologică.....	212
Infrastructura verde.....	213
Ingerința ecologică.....	213
Ingineria climatică sau geoingineria.....	213
Inovația sustenabilă.....	214
Inspecție de mediu.....	214
Instalație.....	214
Instalație de coincinerare a deșeurilor.....	215
Instalație de incinerare a deșeurilor.....	215
Instalație nucleară.....	215
Instituția branșei.....	215
Instituții juridice silvice.....	216
Integrarea ecologică a statelor europene în cadrul Uniunii Europene.....	216
Integritatea ecosistemului.....	216
Introducere pe piață.....	216
Investigarea detaliată a riscurilor.....	216
Investigarea preliminară a riscurilor.....	217
Investiție durabilă din punct de vedere al mediului.....	217
Ipoteza Gaia.....	217
Ireversibilitatea ecologică.....	217
ISO 14000.....	218
ISO 14001.....	218
Izolația specială a locuinței împotriva zgomotului.....	218
Izvoarele dreptului mediului.....	218

Î

Îmbunătățire continuă	219
Încălcarea legislației de mediu	219
Încălzirea globală	219
Încălzirea oceanelor	220
Încetarea activităților poluante	221
Îndatorirea de protecție a mediului	221
Înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice	222
Însămânțarea norilor	222

J

Jnepeniș	223
Justiția climei	223
Justiția socială	223
Justiție intergenerațională	224

L

Lanț valoric forestier	225
Leadership-ul de mediu	225
Legea europeană a climei	225
Legislația mediului	226
Legislația silvică	226
Limitarea încălzirii globale	226
Lemnul mort	226
Locuri de muncă verzi	227
Lucrări de îmbunătățiri funciare în domeniul silvic	227
Lucrări de regenerare a pădurilor	227

M

Magnitudinea impactului asupra mediului	228
Management de mediu	228
Management forestier durabil	228
Managementul apelor uzate	228
Managementul pădurilor	229
Marcare ecologică	229
Mareea neagră	229
Masa lemnoasă	230
Material genetic	230
Material lemnos	230
Material plastic biodegradabil	230

Material plastic oxodegradabil	230
Materie primă nucleară	231
Măsuri de prevenire	231
Măsuri de reparare	231
Mecanismul de redresare și reziliență	231
Mediul	232
Mediul extraatmosferic	232
Mediul natural.....	232
Mediul marin	233
Mediul sănătos	233
Megacities Carbon	234
Microhabitatul.....	234
Mijloace de drept administrativ în protejarea pădurilor	234
Mijloace de protecție a pădurilor	234
Mijloace juridice civile de protecție a pădurilor	235
Mijloace juridice silvice de protecție a pădurilor	235
Modelele climatice	236
Monitoringul forestier	236
Monitorizare Globală pentru Mediu și Securitate	237
Monitorizare integrată a apelor	237
Monitorizarea mediului.....	237
Monumente ale naturii.....	237
Multifuncționalitatea pădurilor.....	238
Mutația genetică	238

N

Natura 2000	239
Natura 2000 Network Viewer.....	239
Nișa ecologică	240
Normele juridice de mediu.....	240
Normele juridice silvice	241
Notificarea pentru o activitate propusă și care este susceptibilă să provoace un impact transfrontier negativ semnificativ	241

O

Obiectivele de dezvoltare ale mileniului	243
Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.....	243
Obiectivele de patrimoniu cultural.....	245
Obiectivele dezvoltării rurale.....	245
Obiectivele ecologice.....	246

Obiectivul de neutralitate climatică	246
Obiectivul NASA privind schimbările climatice	247
Obiectul contravenției ecologice	247
Obligația notificării în materie de mediu	247
Obligația privind energia regenerabilă	248
Observatorul European al Climei și Sănătății	248
Observatorul European Explorator de Date Climatice	248
Ocolul silvic	248
Operator	249
Optimismul tehnologic	249
Orașele circulare	250
Organism modificat genetic	250
Organizația Hidrografică Internațională	251
Organizația Internațională a Aviației Civile	251
Organizația Internațională a Muncii	251
Organizația Maritimă Internațională	252
Organizația Meteorologică Mondială	252
Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltarea Industrială	253
Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice	253

P

Pactul Verde European	254
Pajiștea permanentă	254
Pandemia	255
Parcul dendrologic	256
Parcul recreativ/tematic/educațional	256
Parcurile naturale	256
Parcurile naționale	256
Parteneriatul Global al Apei	257
Particule în suspensie PM 10 și PM 2,5	257
Patrimoniu natural	258
Paza fondului forestier	258
Pădure	258
Pădure multifuncțională	259
Pădure Natura 2000	260
Pădure primară	260
Pădure seculară	260
Pădure semi-naturală	261
Pădure virgină	261
Pășunatul în păduri	262
Pășunile și fânețele	263

Peisaj	263
Perdelele forestiere de protecție	264
Performanța managementului calității mediu	264
Pericol	265
Perimetre afectate	265
Perimetre degradate	265
Perimetre suspectate a fi afectate de degradare	266
Perimetre de prospecțiune, explorare și exploatare	266
Perturbări naturale	266
Pilierul de siguranță	266
Planificarea acustică	267
Planificarea mobilității urbane durabile	267
Plan de acțiuni	267
Plan de amenajare a teritoriului	268
Plan de contingență	268
Plan de gestionare a pădurilor	268
Plan de gestionare a pădurilor care integrează obiectivele și/sau măsurile de conservare Natura 2000	268
Plan de gestionare a pădurilor/ Natura 2000 integrat pe deplin	269
Plan de management al ariei naturale protejate	269
Plan de management al riscului la inundații	269
Plan de mobilitate urbană	270
Plan de refacere a mediului	270
Plan urbanistic de detaliu - PUD	271
Plan urbanistic general - PUG	271
Plan urbanistic zonal - PUZ	271
Planul Național de achiziții publice verzi	272
Planul Național de Relansare și Reziliență	272
Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice	272
Plastic	273
Platforma de Date Urbane Plus	273
„Plătești pentru cât arunci”	273
Ploaia acidă	274
Pluralitatea cauzelor pagubei ecologice	274
Podul verde	275
Polimer	275
Politica Agricolă Comună	275
Politica comună în domeniul pescuitului	276
Politica de coeziune 2021-2027 a Uniunii Europene	277
Politica de mediu a unei organizații	277
Politică integrată a produselor	278

Politica Maritimă Integrată a Uniunii Europene	279
Politica mediului.....	279
Politica urbană a Uniunii Europene	279
Poluant	280
Poluanții atmosferici	280
Poluare	280
Poluarea atmosferică	281
Poluarea fonică subacvatică.....	281
Poluarea lumino	281
Poluarea mediului marin.....	282
Poluarea transfrontalieră.....	282
Poluarea solului.....	283
Poluatorul mediului.....	283
Practicile agro-forestiere	283
Prejudiciul de dezvoltare	284
Prejudiciul ecologic.....	284
Prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă	284
Prevenirea poluării	285
Prevenirea producerii de deșeuri	285
Prevenirea și controlul integrat al poluării.....	285
Principiile amenajării pădurilor.....	286
Principiile aplicabile în materie silvică	287
Principiile de dreptul mediului	287
Principiile dreptului urbanismului	288
Principiile Equator	288
Principiile gestionării resurselor de apă potabilă.....	289
Principiile în materie de achiziții publice ecologice.....	289
Principiile pentru minerit durabil	289
Principiile protecției fondului cinegetic	290
Principiile reparării prejudiciului ecologic	290
Principiile sistemului de management al mediului	291
Principiile urbanismului verde.....	291
Principiul biodiversității ecologice	292
Principiul buneii vecinătăți în materie de mediu	292
Principiul colaborării și cooperării internaționale pentru protecția mediului	292
Principiul continuității pădurii	293
Principiul creării cadrului de participare a organizațiilor neguvernamentale și a populației la elaborarea și aplicarea deciziilor	293
Principiul fundamentării ecologice a silviculturii.....	293

Principiul informării și participării publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu.....	294
Principiul integrării politicii de mediu în celelalte politici sectoriale.....	295
Principiul „poluatorul plătește”	295
Principiul precauției.....	296
Principiul prevenirii poluării sau al prevenției.....	296
Principiul priorității sănătății și vieții oamenilor	297
Principiul protejării valorilor comune ale omenirii.....	297
Principiul utilizării durabile a resurselor naturale	297
Procedura de evaluare a impactului asupra mediului	298
Procesul de evaluare a impactului asupra mediului a proiectelor publice și private cu impact semnificativ asupra mediului.....	298
Procedura de evaluare strategică de mediu	299
Procedura de participare a publicului la evaluarea strategică de mediu	299
Proces ecosistemic	299
Producător de deșeuri	300
Producția ecologică.....	300
Producția și consumul durabil.....	300
Produs din plastic de unică folosință.....	300
Produs ecologic.....	301
Produs minier.....	301
Produs radioactiv	302
Produsele fondului forestier.....	302
Produsele orfane.....	302
Program pentru conformare	303
Program de Certificare Eco Certification	303
Programul European privind schimbările climatice.....	303
Programul FLEG	303
Programul Mondial de Știință a Adaptării.....	304
Programul NER 300 privind dezvoltarea tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon în UE	304
Programul Operațional URBACT III	305
Programul Orizont Europa	305
Programul 7 de acțiune pentru mediu 2020	306
Proiect.....	306
Proiectele investiționale de protecția mediului	306
Proiecția climatică.....	307
Protecția calității aerului și a climei	307

Protecția împotriva armelor biologice.....	307
Protecția juridică a pădurilor.....	307
Protecția mediului.....	307
Protecția resurselor naturale și conservarea biodiversității.....	308
Protocolul de la Kyoto.....	308
Public.....	308
Public interesat.....	308
Pulberi.....	309

R

Rambleiere.....	310
Raport de mediu.....	310
Raport Global privind litigiile climatice.....	310
Raport juridic de dreptul mediului.....	311
Raport privind situația de referință.....	311
Raport privind starea de calitate a solului.....	312
Rasă de animale pe cale de dispariție.....	312
Răspunderea civilă obiectivă.....	312
Răspunderea civilă solidară de mediu - <i>in solidum</i>	313
Răspunderea contravențională de dreptul mediului.....	313
Răspunderea extinsă a producătorului.....	313
Răspunderea internațională de mediu.....	314
Răspunderea juridică de mediu.....	314
Răspunderea penală de mediu.....	315
Răspunderea solidară de mediu.....	315
Război biologic.....	315
Reabilitarea ecologică.....	316
Reabilitarea terenurilor degradate.....	316
Reciclarea deșeurilor.....	316
Recifurile de corali.....	317
Reconstituirea dreptului de proprietate forestieră.....	317
Reconstrucția ecologică.....	318
Reconstrucția ecologică forestieră.....	318
Recuperarea ecologică.....	319
Reducerea poluării fonice.....	319
Reducerea riscului de dezastru.....	320
Refugiatul climatic.....	320
Refugii.....	321
Regenerare naturală.....	321
Regenerarea pădurilor.....	321
Regenerarea uleiurilor uzate.....	321
Regenerarea urbană integrată.....	322

Regimul cinegetic.....	322
Regimul juridic al pădurilor.....	323
Regimul proprietății forestiere.....	323
Regimul răspunderii civile pentru risc	323
Regimul silvic	323
Registrul Național al Exploatațiilor	324
Regulamentul ariei naturale protejate.....	324
Regulamentul Uniunii Europene privind lemnul	324
Reguli de protecție a spațiului cosmic.....	324
Reguli generale obligatorii	325
REPORTNET.....	325
Respingerea solicitării de informație de mediu	325
Responsabilitate ecologică	326
Responsabilitatea socială corporativă	326
Restaurarea ecologică.....	326
Resursă disponibilă de apă subterană	327
Resurse climatice.....	327
Resurse genetice	327
Retrogresiunea ecologică.....	328
Rețea ecologică europeană coerentă	328
Rețeaua europeană de informare și observare a mediului.....	328
Rețeaua Mondială a Rezervațiilor Biosferei	329
Rețeaua Uniunii Europene pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului.....	329
Reutilizarea	330
Revizuirea actelor de reglementare	330
Revocarea actelor de reglementare	330
Rezervațiile biosferei	331
Rezervațiile naturale	331
Rezervațiile științifice.....	332
Rezervor de carbon.....	332
Reziliența climatică.....	332
Reziliența în ecologie	333
Reziliența orașelor	333
Right2Water.....	334
Risc	335
Risc ecologic.....	335
Risc radiologic deosebit al unei instalații nucleare, material nuclear, material radioactiv, deșeu radioactiv sau generator de radiații	335
Risc de dezastru	335

S

Salinitatea oceanului	337
Salinizarea solurilor	337
Sănătatea ecosistemelor	337
Sănătatea publică.....	338
Schema de management și audit ecologic - Programul EMAS.....	338
Schema de răspundere extinsă a producătorului.....	338
Schimbările climatice.....	339
Sechestrarea carbonului.....	339
Securitatea ecologică.....	339
Securitatea energetică	340
Securitatea nucleară.....	340
Selecția artificială	340
Selecția naturală.....	341
Sensibilitatea climatică	341
Servicii ecosistemice.....	341
Servicii legate de utilizarea apei	342
Servicii privind resursele naturale	342
Servicii silvice	342
Seveso - Accidentul de la Seveso.....	342
Silvic	343
Silvicultorii	343
Silvicultura.....	343
Sistem de contabilitate economică de mediu și integrată	344
Sistem de Management de Mediu - SMM	344
Sistem ecologic durabil	345
Sistem informațional geografic - GIS	345
Sisteme agroforestiere	345
Sisteme alimentare durabile.....	345
Sistemul de monitorizare a carbonului al NASA.....	346
Sistemul de politici de mediu	346
Sistemul de urmărire a circulației masei lemnoase	347
Sistemul depozit.....	347
Sistemul european de informații privind apa	348
Sistemul european de informații privind biodiversitatea	348
Sistemul european de informații privind incendiile forestiere.....	348
Sistemul european de informații privind mediul marin	349
Sistemul european de marcare ecologică	349
Sistemul European de Tranzacționare a Emisiilor	349
Sistemul de raportare a accidentelor majore.....	350

Sistemul Global Armonizat de Clasificare și Etichetare a Produselor Chimice	350
Sistemul informațional geografic specific domeniului gospodăririi apelor	350
Sit contaminat și sit potențial contaminat.....	350
Siturile de importanță comunitară	351
Siturile naturale ale patrimoniului natural universal	351
Smogul.....	351
Sol.....	352
Solicitant.....	353
Spații urbane verzi	353
Spațiu rural.....	353
Specii alohtone.....	354
Specii de importanță comunitară.....	354
Specii de interes european	354
Specii indigene	354
Specii invazive.....	355
Specii prioritare	355
Specii protejate.....	355
Stadiul de conservare a unei specii	355
Standard al Uniunii Europene	356
Standard de calitate a mediului.....	356
Standard European de Certificare în Ecoturism	356
Standard pentru Minerit Durabil	357
Stare de conservare a unei specii.....	357
Stare de conservare a unui habitat	357
Stare ecologică	358
Stare ecologică bună a mediului marin.....	358
Stare inițială	359
Starea de urgență climatică.....	359
Starea ecosistemului	359
Statusul ecosistemului.....	360
Stocare geologică a dioxidului de carbon	360
Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene, 2010-2030 - SDD-UE.....	360
Strategia Europa 2020.....	360
Strategia Europeană privind Energia 2030	361
Strategia Farm to Fork	361
Strategia forestieră	362
Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării - 2030	362

Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România 2019-2029 - SNDE.....	363
Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor - SNGD	364
Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 - SNDD	364
Strategia Uniunii Europene pentru păduri.....	365
Strategiile macroregionale ale UE	366
Strategiile politicii de mediu.....	366
Stratul de ozon	367
Studiul eco-pedologic	367
Subiectele contravenției ecologice.....	367
Subiectele infracțiunii ecologice.....	367
Subiectele raportului juridic de mediu	368
Subiectele răspunderii juridice de mediu	368
Subiectele răspunderii internaționale de mediu	368
Substanță.....	369
Substanță explozivă.....	369
Substanță periculoasă pentru stratul de ozon	369
Substanță pirotehnică.....	369
Supraveghere ecologică	369
Suspendarea acordului și autorizației de mediu.....	370
Sustenabilitate ecologică.....	370

T

Taxa ecologică.....	371
Tehnică emergentă	371
Tehnologia curată.....	371
Tehnologia oxo-biodegradabilă	372
Tehnologiile de mediu	372
Tehnologiile „low carbon”	372
Teoria Modernizării.....	373
The Sustainability Consortium	373
Titularul dreptului la un mediu sănătos și protejat ecologic	373
Titularul informației privind mediul	374
Toxicitate acută	374
Toxicitatea pentru reproducere.....	374
Transferul actelor de reglementare	374
Transportul verde	375
Tranziția energetică.....	375
Tranziția spre neutralitate climatică	375
Tranziția verde	375

Trasabilitatea lemnului.....	376
Trasabilitatea produselor alimentare	376
Tratarea deșeurilor.....	377
Tratatul privind Comunitatea Europeană a Energiei Atomice - Euratom	377
Turismul verde	377
T	
Țara de origine a resurselor genetice.....	379
Țară afectată de deșertificare	379
Ținta de mediu	380
U	
Uleiuri uzate.....	381
Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii	381
Urbanism verde	381
Urgența ecologică	382
Utilizare benefică.....	382
Utilizare eficientă a resurselor naturale.....	383
Utilizarea de resurse genetice.....	383
Utilizator de pășuni și fânețe.....	383
V	
Valoare ecologică a ecosistemului	384
Valoare limită a zgomotului ambiental.....	384
Valoare limită de emisie	384
Valorificare	385
Vătămarea persoanelor	385
Vânat.....	385
Vânătoarea.....	385
Vânător	386
Vectori de schimbare a ecosistemului.....	386
Verzii	386
Viabilitatea fondului forestier	387
Victima poluării	387
Vulnerabilitate	387
Viitor sustenabil	388
Vulnerabilitate la schimbări climatice	388
W	
Webinar de mediu.....	389
Webul alimentar.....	389
World Wildlife Fund - WWF	389

WUPL	390
Z	
Zăcământ	391
Zgomot ambiant	391
Ziua internațională împotriva testelor nucleare	391
Ziua internațională pentru eliminarea totală a armelor nucleare	392
Ziua internațională pentru protecția stratului de ozon	392
Ziua mediului.....	392
Ziua mondială a apei	393
Ziua mondială a biodiversității.....	393
Ziua mondială a oceanelor.....	393
Ziua mondială a meteorologiei.....	394
Ziua mondială a Pământului	394
Ziua mondială a zonelor umede.....	394
Ziua mondială pentru combaterea deșertificării.....	395
Zona de management durabil	395
Zona de protecție	395
Zona deficitară în păduri	395
Zona de protecție integrală.....	395
Zona de protecție strictă.....	396
Zona protejată.....	396
Zona tampon.....	396
Zonele albastre	397
Zonele de interes ecologic	397
Zonele sensibile la zgomot	397
Zonele umede de importanță internațională	398
I. Legislație internațională	399
II. Legislație europeană	402
III. Legislație națională	408

A

Acces la apă (*Access to water*) - desemnează acel drept cu valoare fundamentală, potrivit căruia persoanele fizice și juridice utilizează apă în cantitatea necesară și de o calitate adecvată. Pornind de la considerentul după care apa este vitală pentru viața și sănătatea umană, și totodată, esențială pentru gestionarea ecosistemelor, pentru agricultură, energie și securitatea globală a planetei, încă din 2010, accesul la apă și canalizare a fost recunoscut ca un drept al omului. Problematika realizării accesului la apă și canalizare la nivel mondial face parte din politica de dezvoltare a Uniunii Europene, care de pildă, prin Planul de acțiune privind drepturile omului și democrație (2015-2019), s-a angajat să sporească accentul pe drepturile economice, sociale și culturale din politica sa externă, inclusiv dreptul uman de acces la apă, iar prin Planul de acțiune de gen (2016-2020), s-a angajat și pentru

acces egal și control asupra apei curate pentru fete și femei. Printr-o campanie (Right2Water) de angajare a Uniunii Europene și a statelor membre de punere în aplicare a dreptului fundamental al omului de a se asigura accesul la apă și canalizare, s-au stabilit trei obiective, respectiv: apa și canalizarea să fie garantate pentru toate persoanele în Europa; liberalizarea serviciilor de apă este interzisă, iar accesul la apă și canalizare este universal (global). În urma unor astfel de inițiative și a demersului prin care se urmărește ca apa să rămână un serviciu public și un bun public, Uniunea Europeană și-a intensificat eforturile pentru realizarea accesului universal la apă și canalizare, astfel că, noua Directivă (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman, include norme care: actualizează standardele de calitate privind apa potabilă și prevăd reguli privind evaluarea riscurilor

potențiale asupra calității apei dar și costurile de monitorizare a calității apei; impun țărilor membre luarea de măsuri privind îmbunătățirea accesului la apă, sau menținerea accesului întregii populații, în special a grupurilor vulnerabile și marginalizate, la apă potabilă; impun obligația pentru state de a se asigura că sunt disponibile informații adecvate și actualizate privind apa potabilă. Actuala Directivă (UE) din 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman, se aplică începând 12 ianuarie 2021, iar statele membre au obligația de a o transpune în legislația proprie până la 12 ianuarie 2023 (unele aspecte până la 12 ianuarie 2026).

Acces la informația de mediu (*Access to environmental information*) - este realizat în temeiul dreptului la informație, drept ce este reglementat de art. 31 din Constituția României, text care dispune că: dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, și că, autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Potrivit art. 2 lit. b din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes

public, informația privind mediul reprezintă o informație publică, pentru că privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma de exprimare a informației. Art. 2 pct. 38 din OUG 195/2005 privind protecția mediului, statuează în sensul că informația privind mediul reprezintă orice informație scrisă, vizuală, audio, electronică sau sub orice formă materială despre: starea elementelor de mediu cum sunt aerul și atmosfera, apa, solul, suprafața terestră, peisajul și ariile naturale, inclusiv zonele umede, marine și costiere, diversitatea biologică și componentele sale, inclusiv organismele modificate genetic, precum și interacțiunea dintre aceste elemente); factorii de mediu precum, substanțele, energia, zgomotul, radiațiile sau deșeurile, inclusiv deșeurile radioactive, emisiile, deversările și alte evacuări în mediu, ce afectează sau pot afecta elementele de mediu; măsurile, inclusiv măsurile administrative cum sunt politicile, legislația, planurile, programele, convențiile încheiate între autoritățile publice și persoanele fizice și/sau juridice privind obiectivele de mediu, activitățile care afectează sau pot afecta elementele și factorii indicați anterior, precum și măsurile

sau activitățile destinate să protejeze elementele mediului; rapoartele referitoare la implementarea legislației privind protecția mediului; analizele cost-beneficiu sau alte analize și prognoze economice folosite în cadrul măsurilor și activităților; starea sănătății și siguranței umane, inclusiv contaminarea, ori de câte ori este relevantă, a lanțului trofic, condițiile de viață umană, siturile arheologice, monumentele istorice și orice construcții, în măsura în care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor de mediu sau, prin intermediul acestor elemente, de factorii, măsurile și activitățile de mediu.

Accident ecologic (*Ecological accident*) - denumit și accident de mediu, este definit ca fiind acea întâmplare neașteptată, eșec sau pierdere, ce are potențialul de a dăuna ecosistemului sau resurselor naturale. Deseori, accidentul ecologic este considerat ca fiind evenimentul care se produce ca urmare a unor deversări sau emisii de substanțe sau preparate periculoase (poluante) neprevăzute, ce pot fi sub formă lichidă, solidă, gazoasă ori sub formă de vapori sau de energie, rezultate din desfășurarea unor activități antropice necontrolate sau bruște, capabile să afecteze ori să distrugă ecosistemele naturale și

cele antropice. Mărimea și amploarea acestor evenimente variază foarte mult, la fel cum sunt variabile și consecințele produse asupra mediului (care pot fi, la scară geografică mai mică sau mai mare, interne sau transfrontaliere, cu implicații pe termen scurt sau îndelungat, grave sau mai puțin grave). Severitatea efectelor accidentelor ecologice depinde foarte mult de natura receptorului de mediu, în sensul că un accident produs într-un habitat, de pildă, poate avea o semnificație limitată, în timp ce un accident similar produs asupra altui habitat, ar putea avea implicații grave, cum ar fi, afectarea integrității acestuia. La fel, și perioada anului în care se produce un accident ecologic poate avea o influență semnificativă asupra rezultatului generat.

Accident major (*Major accident*) - din perspectiva legislației europene privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, înseamnă un eveniment, cum ar fi o emisie majoră, un incendiu sau o explozie care rezultă din evoluții necontrolate în cursul exploatării oricărui amplasament industrial și care conduce la pericole grave, imediate sau întârziate, pentru sănătatea umană sau mediu, în interiorul sau în exteriorul amplasamentului,

și care implică una sau mai multe substanțe periculoase. Cu toate că nu există reguli care să poată fi aplicate universal la evaluarea accidentelor, cercetările din ultimii ani au indicat că trebuie să fie luate în considerare pentru a determina dacă un eveniment constituie un accident major pentru mediu, următoarele aspecte: gradul de contaminare sau deteriorare a habitatelor, speciilor sau comunităților, severitatea efectelor precum și durata probabilă a oricăror efecte-consecință ale producerii accidentului.

Accident nuclear (*Nuclear accident*) - înseamnă evenimentul nuclear care afectează instalația și provoacă iradierea ori contaminarea populației sau a mediului peste limitele permise de reglementările în vigoare. Până în prezent, industria nucleară globală a cunoscut trei accidente nucleare majore, fiecare dintre acestea cu niveluri diferite de eliberare radioactivă în mediu și cu acțiuni diferite întreprinse pentru situația de urgență creată, și anume: accidentul Three Mile Island din 1979, accidentul de la Cernobîl din 1986, și accidentul de la Fukushima Daiichi din 2011. S-a dovedit că factorii cheie care contribuie la lipsa unei abordări sistematice a experiențelor generate de accidentele nucleare

includ faptul că acestea s-au petrecut în țări diferite și în stadii diferite de dezvoltare a tehnologiei de gestionare a informațiilor și a sistemelor de comunicații naționale și globale. Accidentele nucleare sunt accidente cu consecințe grave, ce pot expune populația și mediul la niveluri periculoase de radioactivitate, considerent pentru care acestea declanșează și răspunderi uriașe pentru cei responsabili de producerea lor. Limitele de răspundere în materie nucleară sunt comune în întreaga lume, iar eforturile internaționale de standardizare a răspunderii în temeiul Convenției privind despăgubirea suplimentară pentru daune nucleare, sunt centrate pe o acoperire minimă a răspunderii la nivel mondial.

Achiziții publice verzi, denumite și **achiziții publice ecologice** (*Green public procurements*) - desemnează o politică voluntară ce vine în sprijinul autorităților publice la achiziționarea de produse, servicii și lucrări cu impact redus asupra mediului. Acest concept este un instrument util pentru stimularea pieței produselor și a serviciilor ecologice și, în consecință, pentru reducerea efectelor asupra mediului ale activităților autorităților publice. Achizițiile publice verzi presupun ca, în cadrul procedurii

de atribuire a contractelor de achiziții publice, în specificațiile tehnice să se includă cerințe de mediu, utilizarea etichetelor ecologice sau aplicarea de criterii de atribuire bazate pe caracteristici de mediu. Acest tip de achiziții cu respect pentru mediu determină un impact semnificativ asupra mediului, atât cu referire la extracția materiilor prime, la fabricarea produsului cât și la folosirea, reciclarea sau eliminarea acestuia. Comisia Europeană definește achizițiile publice ecologice ca fiind „un proces prin care autoritățile publice doresc să achiziționeze bunuri, servicii și lucrări cu un impact redus asupra mediului, pe durata întregului ciclu de viață al acestora, în comparație cu bunurile, serviciile și lucrările cu aceeași funcție de bază, care ar fi fost achiziționate în sistem clasic”. Rezultă astfel că, achizițiile publice ecologice sunt un instrument important pentru atingerea obiectivelor politicii de mediu legate de schimbările climatice, utilizarea resurselor și consumul și producția durabile. În România, Legea nr. 69 din aprilie 2016 privind achizițiile publice verzi definește achiziția publică verde, ca fiind procesul prin care autoritățile contractante utilizează criterii privind protecția mediului care să permită

îmbunătățirea calității prestațiilor și optimizarea costurilor cu achizițiile publice pe termen scurt, mediu și lung. Acest act normativ în materie are ca obiectiv stabilirea cadrului legal de desfășurare a achizițiilor publice verzi, și ca și scop, următoarele: promovarea protecției mediului și a dezvoltării durabile; promovarea consumului și producției durabile, precum și a eficienței utilizării resurselor; încurajarea dezvoltării și aplicării tehnologiilor curate și prietenoase cu mediul; promovarea progresului social care favorizează dezvoltarea economică; asigurarea utilizării eficiente a fondurilor, prin promovarea produselor, serviciilor și lucrărilor cu impact minim asupra mediului, în aplicarea uneia dintre procedurile de atribuire prevăzute de legislația privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, de către autoritățile contractante; îmbunătățirea calității prestațiilor și optimizarea costurilor pentru achizițiile publice pe termen scurt, mediu și lung, precum și dezvoltarea pieței interne a produselor, serviciilor, lucrărilor și tehnologiilor verzi.